

گلوگاه‌های اقتصاد ایران

بخش خصوصی را در نطفه خفه کرده‌ایم

عضو هیئت رئیسه اتاق بازرگانی تهران معتقد است رویه غلط اقتصاد دولتی در طول تمام سال‌های گذشته باعث شده هرگاه بخش خصوصی تلاش کرده قدرتمند شود نیز با سیاست‌های غلط راه به جایی نبرد. به گزارش ایسنا، فاطمه مقیمی با اشاره به بیانات اخیر مقام معظم رهبری درباره لزوم تبدیل دخالت دولت در اقتصاد به نظارت دولت در این بخش، اظهار کرد: فرمایش اخیر ایشان، آرزوی طولانی مدت بخش خصوصی است. ما همواره بر این موضوع تاکید کرده‌ایم که دخالت دولت، شرکت‌های دولتی و شبه دولتی در اقتصاد نه تنها نمی‌تواند گررها را باز کند که حتی مشکلاتی جدی نیز ایجاد می‌کند؛ مسئله‌ای که امروز خود را در اقتصاد ایران نشان داده و اگر این روند اصلاح نشود، ادامه خواهد داشت.

به گفته وی نگاهی به تجربه کشورهایی که در عرصه اقتصادی به موفقیت رسیده‌اند نشان می‌دهد که هرگاه دولت به نقش اصلی خود یعنی اجرای قانون و سیاستگذاری کلان برگشته و کار در عرصه عملی به فعالان واقعی اقتصادی سپرده شده، نتیجه کار بسیار مثبت و قابل اتکا بوده است.

این عضو اتاق بازرگانی تهران، در پاسخ به این سوال که بخش خصوصی ایران تا چه میزان آمادگی آن را دارد که در اقتصاد نقشی بیشتر و مهم‌تر بگیرد، تصریح کرد: همانطور که در دیگر بخش‌های اقتصادی نیز باید واقعیت‌ها را دید، قطعاً نمی‌توان انتظار داشت که بخش خصوصی اقتصاد ایران نیز یک شبه پیشرفت کرده و به اهدافش برسد؛ بخش خصوصی که برای مدتی طولانی تحت فشار بوده و هر بار خواست در مسیر خود پیشرفت کند با سنگ‌اندازی‌های مداوم مواجه شده است. مقیمی با اشاره به برخی از این مشکلات، توضیح داد: بخش خصوصی از یک سو باید خود را با مشکلات کلان‌تر وفق می‌داد. وقتی کشور برای مدتی طولانی با جنگ تحصیلی و تحریم‌های یکجانبه مواجه شد، قطعاً فشاری جدی بر فعالان اقتصادی وارد می‌شود؛ فشارهایی که با وجود ایجاد دشواری‌های جدی نتوانستند بحران بخش خصوصی ایران را به شماره‌بندیزند.

وی در بخشی دیگر از سخنانش ادامه داد: در کنار آن بخش خصوصی برای مدتی طولانی با سیاست‌های دولت در چالش بوده است. وقتی از یک سو مطالبات ما از شرکت‌های دولتی معوق می‌شود و از سوی دیگر باید به دیگر نهادهای همان دولت مالیات پرداخت کنیم، نمی‌توان انتظار داشت سرمایه‌گذاران به کار خود با قدرت ادامه دهند. در سال‌های گذشته حرکت بخش خصوصی با دشواری همراه شده و امیدواریم دولت این بار فضا را به نفع فعالان اقتصادی واقعی خالی کند تا دغدغه‌های تلنبار شده برطرف شوند.

بر اساس این گزارش، مقام معظم رهبری در سخنان اخیرشان در مراسم سالگرد ارتحال امام خمینی(ره)، بر لزوم تبدیل دخالت دولت در اقتصاد به هدایت و نظارت دولت در این عرصه تاکید کردند.

خبر

از یک سو در ابتدای سال جاری و پایان سال ۱۳۹۷ کشور با تهدیدهای خارجی روبه‌رو شد و ایالات متحده آمریکا فشار تحریم‌ها بر ایران را بیشتر کرده و از سوی دیگر در داخل کشور نیز بی‌نظمی، بی‌برنامگی، عدم درک شرایط و... مشکلات را مضاعف کرد، اما به اعتقاد برخی کارشناسان اقتصادی تأثیر اخبار سیاسی بر قیمت‌ها، خالی شدن حساب‌ها، بهتر شدن انتظارات مردم از آینده کشور موجب شده که این روزها بوی امید در فضای کشور استشمام شود.

به گزارش ایسنا، علیرضا شکیبایی، رئیس بخش اقتصاد دانشگاه شهید باهنر کرمان با اشاره به روند نزولی قیمت ارز، طلا و خودرو گفت: عمده مسائلی که در حال رخداد است به دلیل جو سیاسی و روانی است. با توجه به اینکه باب مذاکره به صورت غیرمستقیم بین ایران و برخی از کشورها آغاز شده، این موارد خبرهای مثبتی در بازار منتشر می‌کند که بر اساس آن روی قیمت دلار و سکه تأثیر می‌گذارد و باعث کاهش قیمت‌ها می‌شود.

تأثیر اخبار سیاسی بر قیمت‌ها

رئیس بخش اقتصاد دانشگاه شهید باهنر کرمان با تاکید بر اینکه اخبار مثبت سیاسی باعث روند کاهشی قیمت دلار شد، در ادامه به بازار خودرو اشاره و اظهار کرد: افزایش عرضه خودرو توسط شرکت‌های خودروساز به بازار و اینکه این عرضه در روزهای آینده افزایش بیشتری خواهد داشت، باعث کاهش قیمت خودرو شده و قیمت خودرو را واقعی‌تر خواهد کرد.

این دکتری اقتصاد درخصوص وضع کردن مالیات بر ارز و سکه عنوان کرد: این یک راهکار درست است که می‌تواند باعث کاهش تقاضا شده و در نهایت بر کاهش قیمت این دو کالا مؤثر باشد.

وی علت اصلی کاهش قیمت ارز و سکه را مرادوات سیاسی دانست و بیان کرد: بازار بورس، شاخص مثبت و خوبی در چند روز اخیر تجربه کرده است و این به سبب اخبار مثبت سیاسی است که منتشر شده و امیدواریم بحث سیاسی ادامه یابد و باعث آرامش بازار شود.

حباب‌ها در حال خالی شدن هستند

زین‌العابدین صادقی، دانشیار بخش اقتصاد دانشگاه شهید باهنر کرمان به بازار ارز اشاره کرد و گفت: جابایی که در بازار ارز که از زمستان سال گذشته ایجاد شده بود، بسیار بزرگ بود، به‌طور مثال بر اساس آمارها روزی یک میلیون دلار از هرات افغانستان به ایران می‌آمد و به ریال تبدیل می‌شد، یعنی ارزش پول ایران در هرات بالاتر از ارزش پول ما در تهران شده بود و این نشان‌دهنده حباب بزرگ در این بازار در کشور بود و همین امر سبب شده بود که آریترپژو‌های ارزی از این انتقال سود کلانی به دست آورند. از طرفی چون بحث تحریم‌های بانکی مطرح بود بسیاری از تقاضاکنندگان ارز تقاضای ارزشان به صورت بانکی نبود بلکه تقاضا برای اسکناس دلار را داشتند و خود این عامل باعث افزایش قیمت دلار می‌شد.

وی بخشی از کاهش کنونی قیمت دلار را به دلیل درصدی کاهش در حباب بزرگ در این بازار دانست و در ادامه امید به آینده را از دیگر دلایل برشمرد و بیان کرد: انتظارات مردم به آینده نسبت به قبل بهتر شده و این موضوع باعث کاهش قیمت ارز شده است.

این دانشیار بخش اقتصاد دانشگاه شهید باهنر کرمان از تحریم‌های آمریکا نسبت به ایران سخن به میان آورد و اظهار کرد: تحریم‌ها آن‌طوری که آمریکا تصور می‌کرد، روی اقتصاد تأثیر نگذاشته و ایران راهکارهای مناسبی برای رفع برخی از مشکلات پیدا کرده است. ایرانیانی خارج از کشور داریم که صاحبان سرمایه هستند و ارتباطات مالی که با ایران دارند، می‌تواند

تحلیل وضعیت این روزها از زبان اقتصاددانان**دلیل کاهش قیمت خودرو و ارز**

چشم‌انداز اقتصاد ایران در ۹ ماه باقی‌مانده سال ۱۳۹۸ چگونه خواهد بود؟ آیا این روند نزولی قیمت‌ها در بازار طلا، ارز و خودرو ادامه پیدا کرده و قرار است مردم ایرانی سالی بهتر از سال ۱۳۹۷ را تجربه کنند؟ آیا چشم‌انداز مثبتی وجود دارد؟ این پرسش‌های مهمی است که این روزها ذهن مردم را پر کرده است.

بخشی از مشکلات ارزی کشور را حل کند. صادقی ارتباط بازار طلا و دلار را مستقیم و آنها را دارایی‌های جایگزین یکدیگر دانست و تصریح کرد: زمانی که در بازار ارز حباب وجود داشته باشد به‌طبع آن در بازار طلا نیز حباب به وجود خواهد آورد و اکنون این حباب‌ها در حال کوچک شدن هستند.

بازی باخت-باخت

وی علت وجود حباب در برخی از بازارها را به دلیل پیش‌بینی‌های بسیار بد از وضعیت اقتصاد ایران پس از تحریم‌ها ذکر کرد و افزود: این عامل از طریق افزایش عدم اطمینان، نرخ تنزیل را افزایش می‌دهد و افزایش نرخ تنزیل باعث ارزشمند شدن حال نسبت به آینده نزد مصرف‌کنندگان می‌شود. به‌طور مثال بخشی از تقاضای دلار در کشور از طرف عوام صورت می‌گیرد و تقاضای ارز فقط منجر به کاهش قدرت خرید مردم می‌شود و خود آنها نیز به‌نوعی در حال تضرر هستند ولی کاهش ارزش پول ملی باعث می‌شود این افراد برای حفظ ارزش پول خود باز تقاضای ارز خویش را افزایش دهند که خود این عامل دور و تسلسل باطل است.

این دکتری اقتصاد عنوان کرد: از دیدگاه شما، با این وضعیت بازار ارز، چه چیزی می‌تواند باعث کاهش قیمت دلار شود؟

صادقی اظهار کرد: بازار طلا و دلار را بگیرد. این دکتری اقتصاد افزود: شاید عملکرد غیرمنتظانی قیمت دلار در آینده رخ دهد، اما این اقدام نیز مؤثر بوده است. گفتنی است قیمت‌هایی که در سایت‌ها برای خودروها اعلام می‌شد خیلی بیشتر از ارزش واقعی خودرو بود که این افزایش قیمت طلا و خودرو را وابسته به شرایط آینده دانست و بیان کرد: اگر در مذاکرات برجام تعهداتی که طرفین به ایران داده‌اند، اجرایی شود و بدنه نخبگان کشور اعم از نخبگان مذهبی و دینی، سیاسی، فکری و اقتصادی مذاکرات منطقی با غرب داشته باشند و بتواند به توافق معقولی برسند، قطعاً روند کاهشی قیمت‌ها ادامه خواهد داشت زیرا بسیاری از این قیمت‌ها حباب است.

وی خاطر نشان کرد: ما کشور بزرگ و پر پتانسیلی هستیم اما متأسفانه مردم در برخی موارد رفتار اقتصادی معقولی نمی‌کنند.

متأسفانه مردم ایران تثبیت‌کننده بازار نیسند. به‌طوری‌که وقتی قیمت کالایی افزایش می‌یابد به‌جای آنکه کمتر بخرند، بیشتر می‌خرند و این باعث واگرایی قیمت و سبب عدم ثبات بازار می‌شود، بنابراین رسانه‌های جمعی باید این رفتار مردم را اصلاح کنند.

صادقی افزود: این رفتار مردم در سال‌های اخیر افزایش یافته که بخشی از این رفتارها، به دلیل عدم اعتماد است و این بی‌اعتمادی می‌تواند ناشی از کاهش سرمایه اجتماعی در جامعه باشد.

وی با اذعان به اینکه راه درازی برای کسب وجهات قانونی بیت کوین در پیش داریم، گفت: با این وجود مهم‌ترین سوال در حوزه فناوری بلاکچین این

خبر

یک کارشناس:

واردات خودروهای دست دوم تجربه‌ای شکست خورده است

در نشست «اقتصاد سیاسی صنعت خودروی ایران: چالش‌ها و راهکارها» مطرح شد که طرح واردات خودروهای دست دوم که اخیراً مطرح شده، قبل از پیروزی انقلاب اسلامی نیز اجرا شده و تجربه‌ای شکست خورده است.

به گزارش ایسنا، در این نشست محمد بحری‌نیا، صنعتگر و مدیر دفتر پژوهش‌های اقتصاد و توسعه اتاق بازرگانی مشهد اظهار کرد: ما در ۱۰۰ سال گذشته گرفتار قلاب‌هایی شدیم و بسیاری از تصمیم‌گیران اقتصادی نتوانستند تحلیل کنند که چه کاری در صنعت باید انجام شود. با وجود آنکه بیش از ۲۷۰۰ میلیارد دلار منابع مستقیم داشتیم؛ در صنعت از دنیا عقب مانده‌ایم. ۶۰ درصد موادی که در ۱۰۰ سال گذشته می‌توانستیم صادر کنیم؛ اکنون نیز صادر می‌کنیم و تبدیل شده‌ایم به مصرف‌کننده خارجی.

وی خاطر نشان کرد: مصرف‌کننده بودن در مواد تولید داخل، هیچ معنی ندارد اما ما بیشتر مصرف‌کننده مواد تولید خارج شده‌ایم و دیگر هم نتوانستیم از دایره باطل خارج شویم یا نگذاریم که خارج شویم.

مدیر دفتر پژوهش‌های اقتصاد و توسعه اتاق بازرگانی مشهد، تصریح کرد: عدم اهلیت اقتصادی و ناتوانی در آینده‌نگری از مانع‌های اصلی اقتصاد ما بوده است. اخیراً بحث واردات خودروهای دست دوم داغ شده است، اما چرا تجربه‌ای که قبل از انقلاب، شکست خورده است را می‌خواهیم باز تکرار کنیم. یکدفعه تصمیم گرفته شد که خودروهای سطح معمولی جمع شده و با واردات خودرو، کیفیت را افزایش دادیم اما کسی نفکثت که با واردات، چگونه می‌توان کیفیت را افزایش داد. به محض اینکه واردات خودرو آزاد شد، ارزش واردات خودرو به ۱۲ میلیارد دلار و به نسبت درآمد‌های نفتی، ۶۵ میلیارد دلار شد. ناآرامی صنعت خودروی ما مشکل خودش نیست بلکه به خاطر اشتباهات تصمیم‌گیران اقتصادی آن است. در ادامه این نشست، داوود میرخانی رشتی، کارشناس صنعت خودرو گفت: در سال‌های ۷۳-۷۲ یک قانون خودرویی تصویب شد که براساس آن از تولید داخلی به صورت خطی حمایت می‌کرد.

بدین ترتیب که هرچه تولیدکننده میزان تولید داخل را افزایش دهد؛ امتیازات بیشتری دریافت می‌کند، در غیر این صورت باید تعرفه عادی برای واردات مواد اولیه مورد نیاز خود بردارد. با این حال ۳۰ سال است که تعرفه قیفی برعکس اجرا می‌شود که هرچه ساخت داخلی تولیدکننده کمتر شود؛ بیشتر سود خواهد کرد. وی اظهار کرد: اکنون تعرفه واردکنندگان ۱۹۹ واحد و تعرفه داخلی‌سازی ۶۰ واحد است. هرچه تولید افزایش یابد، پرداخت تعرفه کمتر خواهد شد. اگر ۲۰ درصد داخلی‌سازی صورت گیرد ۶۰ واحد تعرفه پرداخت می‌شود. اگر بین ۲۰ تا ۳۰ درصد تولید داخل شود، تعرفه ۸ واحد اضافه خواهد شد. سپس به ۶ واحد، ۶ واحد و ۵ واحد کاهش خواهد یافت. به عبارتی هر چه تولید داخل افزایش یابد، میزان دریافت امتیازاتی که داده می‌شود از ۸ به ۵ کاهش می‌یابد. میرخانی رشتی خاطرنشان کرد: چند سالی است که با وزارت صنعت هم بر سر این تعرفه‌ها گفت‌وگو داریم اما نمی‌دانیم چرا ۳۰ سال است که نمی‌توانیم تعرفه‌ها را مدیریت کنیم تا تولیدکنندگان خودرو به داخلی‌سازی ترغیب شوند.

صادقی:

اگر ورود

خودروهای

دست دوم

خارجی به

کشور آزاد

شود، باعث

شکسته‌شدن

انحصار بازار

خودرو خواهد

شد

بانک توسعه صادرات ایران برگزار کرد

کاربردهای بلاکچین در بانکداری و پرداخت

بلاکچین به‌عنوان یک مفهوم فناورانه با دیتابیس تراکنشی به دنیا معرفی شد که در قالب یک پروتکل فناوری برای ثبت تمامی اقدام کاربرد دارد.

این کارشناس بانکی به مقایسه بیت کوین به‌عنوان محصول بلاکچین با پول دولت‌ها، طلا و نقره و مبادله کالا با کالا پرداخت و گفت: بیت کوین به شدت قابل تقسیم است و از این بعد با پول و طلا و نقره برابری می‌کند؛ به لحاظ تبادل بین‌المللی بیت کوین با اختلافی فاحش از دو ابزار مالی دیگر جلوتر بوده و از منظر ایمنی و ضد جعل بودن وضعیت بسیار مناسب‌تری دارد اما به دلیل آگاهی محدود آحاد مردم از چند و چون کار با بیت کوین هنوز با پذیرش عمومی مطلوبی در مقایسه با پول برخوردار نیست؛ شاید امتیاز انتشار پول توسط دولت‌ها در این حوزه‌بی‌تأثیر نباشد در حالی که بیت کوین منبعی پیش‌بینی‌پذیرتر از پول بوده و قابل برنامه‌ریزی است؛ همچنین از دیگر ویژگی‌های دیگر بلاکچین، تغییر ناپذیری؛ غیرمتمرکز و منحصره‌فرد بودن، احراز هویت و اجماع عمومی را می‌توان نام برد.

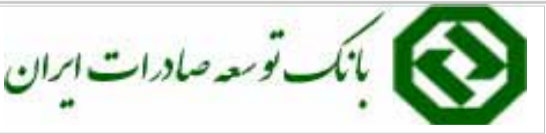
نیما امیرشکاری در این کارگاه به اهمیت آگاهی برنامه‌ریزان مالی از ساختار بلاکچین تاکید کرد و گفت: پیش از هرچیز باید بر سازوکار بلاکچین مالی اشراف داشت؛ از مهم‌ترین اصول اولیه این سازوکار این است که معاملات در این حوزه معمولاً شبه‌ناشناس هستند، با یکدیگر در بلاک گروه‌بندی

کارگاه آموزشی کاربرد بلاکچین در بانکداری و پرداخت توسط بانک توسعه صادرات ایران با حضور جمعی از مدیران ارشد نظام بانکی، کارشناسان و علاقه‌مندان به حوزه بلاکچین برگزار شد.

نیما امیرشکاری، عضو انجمن بلاکچین ایران به‌عنوان کارشناس این حوزه گفت: دیگر به متمرکز بودن اعتمادی نیست و این مهم‌ترین پیام بلاکچین برای دنیاست؛ در واقع واسطه‌های سنتی که در گذشته اعتماد مردم را جلب کرده بودند، اعتبار گذشته را ندارند و بر اساس آمار منتشر شده از سازمان‌های پژوهشی دنیا در سال ۲۰۱۷، کارمندان داخلی به میزان ۴۳ درصد و هرکرها ۲۶ درصد مسئول نشت اطلاعات سازمان‌ها بوده‌اند.

وی تاکید کرد: می‌توان برای حفاظت از یک محل، دیوار ساخت و اطراف آن دیوار گذاشت و منابع زیادی صرف نگهداری آن کرد، اما اگر دشمن داخلی باشد، آن دیوار هیچ کمکی نمی‌کند؛ امروزه با پیشرفت فناوری فضایی ایجاد شده که نمی‌توانیم چشم‌پوشته به افراد داخل سازمان اعتماد کنیم چرا که چه در پوشش سوساستفاده و چه نادانسته در معرض نشت اطلاعات توسط اعضای سازمان هستیم.

عضو هیئت علمی پژوهشکده پولی و بانکی در ادامه به تشریح ایده بلاکچین، راهکار فردی با نام مستعار «ساتوشی ناکاماتو» پرداخت و گفت:

است که «چه زمانی از فناوری بلاکچین استفاده کنیم؟» در واقع زمانی که یک فناوری محبوبیت پیدا می‌کند، تلاش زیادی جهت استفاده از آن برای کاربردهای مختلف صورت می‌گیرد، حال آنکه شاید این فناوری الزاماً برای آن کاربرد پاسخ بهتری نسبت به فناوری‌های موجود نداشته باشد به نظر می‌رسد پیش از ورود به این حوزه باید از خودمان پرسیم آیا کاربرد مورد نظرم نیاز به پایگاه داده دارد؟ آیا تعداد زیادی کاربر پایگاه داده‌ها مرا به‌روزرسی می‌کنند؟ آیا نهاد متمرکز یا شخص ثالث مشکل‌ساز است؟ آیا تراکنش‌ها به یکدیگر وابستگی دارند؟ و در نهایت بر اساس پاسخی که به این پرسش‌ها داده می‌شود مشخص می‌شود فناوری بلاکچین به درد می‌خورد یا باید از پایگاه داده‌های master/slave استفاده شود.

به گزارش پایگاه خبری آگرم‌نیوز در پایان این جلسه حاضران، سوالات خود پیرامون موضوع بلاکچین و بانکداری را با کارشناس کارگاه مطرح کردند.